

E-bøker og ISBN: anbefaling fra Det internasjonale ISBN-kontoret

ISBN – bakgrunn og situasjon

ISBN har helt siden det ble innført på slutten av 60-tallet fungert som en støttefunksjon for bokmarkedet. Bokmarkedet utvikler seg og nye behov skapes over tid. I dagens digitale univers er det blant enkelte utgivere usikkerhet rundt hvilken rolle ISBN-et skal ha i dette markedet.

Ett av prinsippene for ISBN har hele tiden vært at det identifiserer et unikt produkt (for eksempel en bestemt utgave av en bok). Dette har forenklet gjenfinning og bestilling, og muliggjort e-handel, distribusjon og sammenstilling av produktinformasjon, og rapportering av salgsdata. ISBN-standarden, ISO 2108, har alltid krevd at ulike produktformer av en publikasjon blir tildelt egne ISBN hvis de er gjort tilgjengelige separat.

Da standarden ble revidert i 2005, var det store diskusjoner om hvor detaljert man skulle være ved tildeling av ISBN til elektroniske publikasjoner. Det ble enighet om at man skulle bruke de samme reglene som for trykte bøker, og den gjeldende utgaven av ISBN-standarden, ISO 2108:2005 sier:

”Hvert enkelte format av en elektronisk publikasjon (for eksempel 'pdf', 'html', 'pdb') som er publisert og gjort separat tilgjengelig skal ha et eget ISBN”

ISBN og e-bøker

Det internasjonale ISBN-kontoret mener at denne regelen er like viktig for e-bøker som for ulike formater av trykte bøker, spesielt der hvor handelen involverer flere parter.

Fordelene er bl.a. at:

- tildelingen av separate ISBN til hvert enkelt format sikrer at e-boka som er bestilt er den riktige i forhold til kundens leseenheter for e-bøker og/eller programvare.
- det forenkler elektronisk handel med e-bøker, spesielt der flere formater blir solgt gjennom samme kanal. Uten unik produktinformasjon vil for eksempel en bokhandler eller et bibliotek som ønsker å bestille bestemte formater måtte legge til mange ekstra metadata for å få fram hvilket format de ønsker å bestille.
- det gjør det mulig med rapportering av salg og bruk på produktnivå, og det forenkler utgiverens administrasjon av e-bokprodukter.
- ISBN er et anerkjent globalt system som er enkelt å bruke og som ikke innebærer noen ytterligere tilpasning i eksisterende systemer.

Anbefaling fra det Internasjonale ISBN-kontoret

Det internasjonale ISBN-kontoret fortsetter å anbefale at utgivere bør tildele ISBN til hvert enkelt e-bokformat som er separat tilgjengelig. Dette gjelder også bøker som publiseres på nett i andre formater.

